

Valtatien 4 parantaminen maantien 924 (Ranuantien) liittymän kohdalla, Simo

Valtatien 4 merkitys ja ongelmat

Helsingistä Jyväskylän, Oulun ja Rovaniemen kautta Utsjoelle johtava valtatie 4 on Suomen merkittävin etelä-pohjoissuuntainen tieyhteys ja sisäisen liikenteen ohella tärkeä kuljetusreitti ulkomaille suuntautuille kuljetuksille. Tie kuuluu Suomessa vuonna 2019 määritettyihin pääväyliin, Euroopan Unionin TEN-T – ydinverkkoon sekä on osa Bothnian Corridorin.

Yhteysväliillä Oulu-Kemi valtatie 4 on osa Suomen ja Ruotsin rannikkoseutujen asutusta ja teollisuutta yhdistävää Perämerenkaarta, jossa Tornio - Haaparanta on kehittymässä yhdeksi pohjoisen alueen merkittäväksi liikekeskukseksi.

Tässä hankkeessa suunniteltava tiejärjestely on eritasoliittymän tekeminen valtatien 4 ja maantien 924 liittymään Simon keskustajaman ja Simojoen itäpuolella.

Valtatien 4 vuorokausiliikenne on maantien 924 liittymän eteläpuolella 7588 ajoneuvoa, josta raskaan liikenteen osuus 1278 ajoneuvoa. Vuodelle 2030 tehdyn liikenne-ennusteen mukaan valtatien 4 vuorokausiliikenne suunnitteluosuuden eteläosalla kasvaa 9300 ajoneuvoon. Maantien 924 vuorokausiliikenne / raskas liikenne on 1159 / 124 ajoneuvoa ja maantiellä 19501 vuorokausiliikenne / raskas liikenne on 251 / 13 ajoneuvoa.

Ranuan suunnasta maantien 924 kautta kuljetetaan runsaasti puutavaraa Kemin suuntaan. Kemiin suunniteltujen tehdashankkeiden vaikutuksesta on arvioitu, että raskas liikenne maantien 924 suunnasta Kemin suuntaan kasvaa vähintään kaksinkertaiseksi nykyisestä.

Ranuantien suunnan raskaan liikenteen sujuvuus liittymisessä valtatien 4 liikennevirtaan on huono ja valtatien vasemmalle kääntyvien kaistat ovat nykyisellään alimitoitettut. Tämä ongelma pahenee jatkossa ja liikenneturvallisuus valtatiellä huononee, kun valtatieliikenteen kasvun ohella Ranuantien raskas liikenne kasvaa.

Liittyminen valtatielle Onkalonperän asuntoalueelta on hankalaa ja riskialtista erityisesti pohjoiseen kuntakeskuksen ja Kemin suuntaan, jonne pääosa liikenteestä suuntautuu. Onkalontien liittymisnäkemät ovat nykyisellään puutteellisia molempiin kääntymissuuntiin.

Lapin ELY-keskus

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue
Hallituskatu 3 B, PL 8060
96101 ROVANIEMI
Puhelin 0295 037 000

Aikaisemmat suunnitelmat ja päätökset

Vuonna 2017 Lapin ELY-keskuksen teettämässä toimenpideselvityksessä "Valtatie 4 – Ranuantie – Onkalontie liittymä" on tarkasteltu liittymän nykytilaa ja arvioitu liittymän toimivuutta ennustetuilla liikennemäärän kasvuilla. ELY-keskus ja Väylävirasto tarkistivat v. 2020 alussa toimenpideselvityksessä jatkosuunnitteluun esitettyä eritasoratkaisua ja päätyivät teettämään valtatielle 4 maanteiden 924 ja 19501 nykyiseen nelihaaraliittymään tiesuunnitelman rombisesta eritasoliittymästä, jossa maantie 924 Ranuan suunnasta viedään valtatien yli ja liitetään maantien 19501 uuteen linjaukseen. Valtatien 4 ylittävään risteyssiin ratkaisuun päädyttiin, jotta vältetään kallis kaukalarakenne pohjaveden hallitsemiseksi, joka alikulkusiltavaihtoehdossa olisi jouduttu tekemään.

Hankkeen tavoitteet

- Hankkeen tavoitteena on liikenteen sujuvuutta ja välityskykyä haittaavan ja turvattomaksi koetun nelihaaraliittymän parantaminen niin, että voidaan saavuttaa koko suunnitteluosuuden tavoitteena oleva 80 ... 100 km/h nopeustaso.
- Tavoitteena on, että liikennemelulle altistuvien ihmisten määrä vähenee ja että melusuojuukset, sillat ja tiepenkereet pystytään ympäristösuunnittelun keinoin riittävän hyvin sovittamaan tieympäristöön.
- Hankkeen toteutus tulee hoitaa kustannustehokkaasti, hyödyntämällä leikkausmassoja meluvalleihin ja pyrkimällä hyödyntämään lähialueen tiehankkeiden ylijäämämassoja penkereissä.

Tiesuunnitelman toimenpiteitä:

- Valtatie 4 rakennetaan paaluvälillä 6660-7000 keskikaiteelliseksi 2+1 kaistaiseksi tieksi, jolla on ohituskaistajakso Oulun suuntaan. Siitä Kemin suuntaan valtatie 4 rakennetaan 1+1 keskikaide-tieksi. Suunnittelualueen alkupäässä tiesuunnitelma liitetään hankkeen "Valtatien 4 ohituskaistat välillä Kuivaniemi – Simo" tielinjaukseen.
- Maanteiden 924 ja 19501 nykyiseen nelihaaraliittymään valtatiellä 4 rakennetaan rombinen eritasoliittymä, jossa maantie 924 Ranuan suunnasta liitetään maantien 19501 uuteen linjaukseen valtatien eteläpuolisessa ramppi liittymässä.

- Valtatielle 4 tehdään riista-aita, joka meluaita-
osuuksilla yhdistetään melusuojauksen päihin.

Tiesuunnitelman vaikutuksia:

- Nykyisen turvattomaksi koetun nelihaaraliittymän korvaaminen eritasoliittymällä parantaa merkittävästi liikenneturvallisuutta. Paikallisen liikenteen sekä Ranuan suunnan raskaan liikenteen liittyminen päätien liikennevirtaan on jatkossa sujuvaa ja turvallista. Valtatien 4 ylittävän Ranuantien yhdistäminen Onkalonperäntiehen muodostaa turvallisen yhteyden valtatie etelä- ja pohjoispuolisten alueiden välille.
- Valtatien rakentaminen keskikaiteelliseksi tieksi sekä riista-aidan rakentaminen parantavat liikenneturvallisuutta koko suunnitteluosuudella. Suurten erikoiskuljetusten (SEKV) edellytykset säilyvät osuudella.
- Siltatyyppin ansiosta laajentuvat näkemät Onkalonperän alikulussa parantavat liikenneturvallisuutta ja ovat omiaan kasvattamaan sekä jalan-
kulun että pyöräilyn kulkutapaosuutta nykyisellä reitistöllä. Koska valtatieltä 4 puuttuvat kevyen liikenteen järjestelyt Ranuantien liittymästä lin kunnan Kuivaniemeen asti, pyöräilijät ja jalan-
kulkijat joutuvat Onkalonperän alikulkukäytävän jälkeen Oulun suuntaan käyttämään edelleen valtatie ajorataa.

Rakentamiskustannukset

Hankkeen toteutuksen kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 10,0 M€ (alv 0%, MAKU-indeksi 101,1 / 2015=100).

Lapin ELY-keskuksen osuus hankkeen 9,837 M€ rakennuskustannuksista on 9,673 M€, Simon kunnan osuus 0,050 M€ ja laiteomistajien maksettavaksi tuleva osuus omistamiensa johtojen siirto- ja suojauskustannuksia 0,114 M€.

Rakentamisaikataulu

Hankkeen rakentaminen alkaa vuonna 2021.

Suunnitelman laatijat ja yhdyshenkilöt

Tiesuunnitelman on laatinut Lapin ELY-keskuksen toimeksiannosta WSP Finland Oy.

Lisätietoja suunnitelmasta antavat:

Projektipäällikkö Tomi Tiuraniemi
Lapin ELY-keskus
Hallituskatu 3 B, PL 8060, 96101 Rovaniemi
Puh. 0295 037 262, tomi.tiuraniemi@ely-keskus.fi

Projektipäällikkö Viljo Heikkinen, WSP Finland Oy
Kiviharjunlenkki 1 D, 90220 OULU
Puh. 040 566 7034, viljo.heikkinen@wsp.com

